

PÄRANDNIIDU VÄÄRTUSTE HINDAMISE ANKEET

Rannaniit (Läänemere kesk- ja põhjaosa rannaniidud, 1630*)

Esita ankeet hiljemalt 1. oktoobril.

Toetuse taotleja:	Ala suurus (ha):
Ala nr:	Pärändniidu nr:

A. Taustinfo ala kohta (vajalik vastata ankeedi esmakordsel täitmisel või muutuste esinemisel järgnevatel aastatel!)

A1. Kirjuta ala praegune ja/või ajalooline nimi kui on teada.

Lisa nimi või nimed.	Praegune nimi:	Ajalooline nimi:
----------------------	----------------	------------------

A2. Millist hooldusmeetodit Sa alal kasutad ja mis kuupäeval hooldamist alustasid?

Jooni alla ja vajadusel täpsusta.	Ei hoolda (täpsusta põhjus):	Niitmine	Karjatamine (märgi karjatüüp ja karja suurus):	Muu hooldusmeetod (täpsusta):

Märgi tänavuse hooldamise algusaeg:

A3. Kas rakendad alal mitmekesist majandamist?

Jooni alla.	Jah	Ei
Jooni alla kasutatavad võtted.	Segakarjatamine, puhkeaasta jätmine, karjatüübi vahetus (ajaline või ruumiline), karjatamiskoormuse vaheldamine, portsjonkarjatamine, hooldamata laikude jätmine, mitmes osas niitmine, hoolduse algusaja varieerimine. Muud rakendatavad võtted:	

A4. Kui pikalt on ala olnud hooldatud?

Märgi aasta, millal ala hooldamist alustati:
Kui ala on vahepeal olnud hüljatud, siis täpsusta, millal ja kui kaua:
Milliseid taastamistegevusi on ala vajanud:

A5. Kas ala hooldamine on keeruline või lihtne? Kui ei ole lihtne, vali loendist hooldamist takistavad tegurid.

Jooni alla.	Väga keeruline	Keeruline	Osaliselt keeruline	Lihtne
Jooni alla takistavad tegurid.	Puuduv või kehv ligipääs alale, ala liiga kauge asukoht, keeruline suhtlus naabritega, loomade pidamine raske, töövahendite ja masinate nappus, tööjõu puudus, ajapuudus, ebapiisav nõustamissüsteem, toetussüsteemi jäikus, liigniiskus, kiire võsa juurdekasv. Muud takistavad tegurid:			

A6. Kas alale tekib sageli rohket mereheidist?

Jooni alla.	Jah	Ei
	Aдру, prügi, pilliroog. Muud (täpsusta):	

A7. Milline on Sinu hinnangul ala üldseisund?

Jooni alla.	Väga halb	Kasin	Rahuldav	Hea	Väga hea	Suurepärane
	Kui oled märganud ala keskkonningimustes või elurikkuses muutusi (nt. aastate lõikes, pärast taastamist või majandamisrežiimi vahetamist), siis kirjelda neid:					

B. Ala seisund

B1. Milline on kulukihi paksus ja ulatus?

Mõeldud on mitme aasta jooksul kuhjunud kulu esinemist, üheaastase kulu olemasolu määral on normaalne

						Saadud punktid
Määra seisund.	Paks, viltjas, mitmeaastane kulukiht katab alast rohkem kui 30%	Paks, viltjas, mitmeaastane kulukiht katab alast kuni 30%	Paks, viltjas, mitmeaastane kulukiht katab alast kuni 20%	Paks, viltjas, mitmeaastane kulukiht katab alast kuni 10%	Paks, viltjas, mitmeaastane kulukiht puudub	
Punktid	-10	0	5	10	15	

B2. Milline on ala rohurinde struktuur?

Rohurinde struktuuri on hea hinnata karjatamisperioodi lõpus.

	Kehv		Keskmine		Hea struktuur	
Määra struktuur.	Enamik alast on madalmurune (3–5 cm) ja puuduvad kõrgema (10–15 cm) rohustuga laigud või kogu ala rohustu on kõrge	Tegemist on hiljuti taastatud alaga, kus niidule omane taimestik ei ole veel suuremal osal alast taastunud	Tegemist on hiljuti taastatud alaga, kus niidule omane taimestik on suuremal osal alast taastunud	50% alast on madalmurune (3–5 cm) ja ülejäänud osa rohustu on kõrgem, kuid need osad ei vaheldu üle kogu ala	50% alast on madalmurune (3–5 cm), alal esineb vahelduvalt 10–15 cm kõrguse rohustuga laiike, mättaid. Sisemaapoolses osas võib olla kuni 75 cm kõrguse rohustuga laiike	
Punktid	0	5	10	10	15	

B3. Kui suur on ala puittaimede (sh noor võsa, alla 1 m) katvus?

Määra katvus.	Ala sobib linnustikule (500–600 m laiune ala), kuid on killustatud puudetukkadega ja/või alale tungib peale rohke noor võsa	Ala sobib linnustikule (500–600 m laiune ala), esinevad üksikuid puud-põõsaid ja/või vähesel määral noort võsa	Ala on botaanilise väärtusega, puud või põõsatukad katavad alast kuni 30%	Ala sobib linnustikule ja on puittaimedest täiesti vaba (ideaalis 500–600 m laiune lage ala)	
Punktid	-15	5	15	15	

B4. Millises seisundis on ala väikeveekogud (rannikulõukad ning mereveest mõjutamata madalad lombid ehk sonnid)?

Määra seisund.	Väikeveekogud puuduvad	Väikeveekogud on tarnade jm taimestikuga täielikult kinni kasvanud, mudastunud või kuivanud	Väikeveekogud on osaliselt avatud	Väikeveekogud on avatud ning nende servad on lauged ja madalmurusad	
Punktid	0	-15	10	15	

B5. Kas alal on märke kuivendamisest?

Määra seisund.	Ei oska hinnata	Kuivendamise mõju mõõdukas/tugev	Kuivendamise mõju nõrk või puudub	
Punktid	0	0	5	

B6. Kui suur osa ala veepiirist on pilliroostunud?

Määra seisund.	Alal puudub veepiir	Ala on peamiselt botaanilise väärtusega	Pilliroostunud veepiir				
			Üle 90%	60–90%	30–59%	Alla 30%	
Punktid	0	15	-10	0	10	15	

B7. Kas ala sees on märke tegevustest, mis taimestikku, mulda või vett kahjustavad (v.a. taastamistegevused)?

Jooni alla.	Värsked kuivenduskraavid, uus tee, lisaööda plats, väetamine, prügi, saaste, maastikuelementide eemaldamine (kiviaed, kivihunnik, suur kivi, sipelgapesad jms). Muu (täpsusta):			
Määra pindala.	Suur (üle 20%)	Keskmine (10–20% alast)	Pigem väike (5–9%)	Puudub või on väga väike (0–4 %)
Punktid	-30	-20	-10	0

C. Ala liigiline koosseis**C1. Mitu positiivset taimeliiki alal kasvab?**

Jooni loendis alla iga nimetatud taimeliik, -perekond või -rühm, mis alal kasvab. Kaitsealused liigid on märgitud tärniga. Vaatle niitu hooldusperioodi jooksul mitmel korral, sest taimed õitsevad eri aegadel ning õitsvaid taimi on lihtsam märgata ja ära tunda. Täienda vajadusel nimekirja.

Aasnelk*	<i>Dianthus superbus</i>
Käpalised ehk orhideelised*	<i>Orchidaceae</i>
Niidu-kuremõõk*	<i>Gladiolus imbricatus</i>
Harilik kukesaba	<i>Lythrum salicaria</i>
Harilik käokannus	<i>Linaria vulgaris</i>
Hobumadar	<i>Galium verum</i>
Jumikas	<i>Centaurea sp</i>
Kannike	<i>Viola sp</i>
Kellukad	<i>Campanula sp</i>
Kollased liblikõielised	<i>Fabaceae</i>
Lõosilm ehk meelespea	<i>Myosotis sp</i>
Maasapp	<i>Centaureum sp</i>
Madalakasvulised tarnad	<i>Carex sp</i>
Madalakasvulised kõrrelised	<i>Poaceae</i>
Mailane	<i>Veronica sp</i>
Nõmm-liivatee	<i>Thymus serpyllum</i>
Peetriteht	<i>Succisa pratensis</i>
Pääsusilm	<i>Primula farinosa</i>

Randaster	<i>Aster tripolium</i>
Rannikas	<i>Glaux maritima</i>
Rand-emajuureke	<i>Gentianella uliginosa</i>
Rand-õisluht	<i>Triglochin maritima</i>
Raudrohi	<i>Achillea sp</i>
Robirohi	<i>Rhinanthus sp</i>
Roosad liblikõielised	<i>Fabaceae</i>
Sinakaslillad liblikõielised	<i>Fabaceae</i>
Tedremaran	<i>Potentilla erecta</i>
Tulikas	<i>Ranunculus sp</i>
Valgeõielised madarad	<i>Galium verum</i>

Jooni alla tuvastatud liikide arv.	0	1-4	5-9	10-14	15 või enam
Punktid	0	5	10	15	20
Kui alal kasvab vähemalt üks kaitsealune taimeliik, siis lisa 10 punkti veel juurde.					

C2. Kui suurel osal alast positiivsed taimeliigid puuduvad?

Siin punktis ei pea Sa arvesse võtma tunnusliikide arvu, sest kõik liigid ei esine samaaegselt rannaniidu kõigis osades. Piisab ühe positiivse tunnusliigi esinemisest alaosas.

Jooni alla.	Üle 90%	75–90%	50–74%	25–49%	Alla 25%
Punktid	0	5	10	15	20

C3. Milliseid ekspansiivseid taimeliike alal kasvab?

Ekspansiivsed liigid on kohalikku floorasse kuuluvad liigid, mis hakkavad hoolduse lõppemise, alahoolduse, niiskusrežiimi

muutumise, loomade valikulise söömise tõttu või väetamise korral niidukoosluses vohama ning tõrjuvad madalakasvulisemad taimed aegamööda välja. Vajadusel täienda ekspansiivsete taimede nimekirja.

Jooni alla.	Roog-aruhein, ohakas, harilik pilliroog, kõrvenõges, päideroog, harilik luga, harilik angervaks, kastik. Muu (täpsusta):				
Määra katvus.	Domineerivad üle kogu ala	Moodustavad laike, mille suurus on üle 20 m ²	Moodustavad laike, mille suurus on kuni 20 m ²	Puuduvad või esinevad vähesel määral hõredalt muu taimestiku sees ning ei moodusta lausalisi laike	
Punktid	-10	-5	0	10	

C4. Kas alal kasvab invasiivseid võõrtaimeliike?

Võõrliigid on Eestisse tahtlikult või kogemata sissetoodud liigid, mis on suutnud looduses püsima jääda. Osad võõrliigid muutuvad invasiivseks ning ohustavad oma arvukuse või elutegevusega kohalikku elustikku ja kooslusi.

Jooni alla.	Verev lemmalts, kanada kuldvits, hulgalehine lupiin, sosnovski karuputk. Muu (täpsusta):				
Määra katvus	Domineerivad üle kogu ala	Moodustavad laike, mille suurus on üle 20 m ²	Moodustavad laike, mille suurus on kuni 20 m ²	Üksikud	Puuduvad
Punktid	-40	-30	-20	-10	0

BOONUSKÜSIMUS!

C5. Mitu märkimisväärset positiivset linnuliiki alal pesitseb või toitub?

Jooni alla.	Eriti haruldased liigid: niidurüdi, tutkas, mustsaba-vigle			
	Sagedasemad liigid: naaskelnokk, kiivitaja, merisk, liivatüll, punajalg-tilder, sookurg, rändlindude parved			
Liikide arv	0	1	2	3 või enam
Punktid	0	5	10	15
Kui alal pesitseb või toitub vähemalt üks eriti haruldane linnuliik, siis lisa 10 punkti veel juurde.				

PUNKTE KOKKU:

D. Tagasiside

D1. Kas täiendasid hindamisankeeti hooldusperioodi jooksul mitmel korral?

Jooni alla.	Jah	Ei
-------------	-----	----

D2. Kui palju kulus Sul hindamisankeedi täitmiseks, täiendamiseks ja saatmiseks aega?

Märgi ligikaudne ajakulu minutites. Kui täiendad ankeeti hooldusperioodi jooksul mitmel korral, siis lisa vastavalt ka iga täiendamise ajakulu.

Kogu ajakulu:	Täiendamiste ajakulu:	Vastuste saatmise ajakulu:
Kas ajakulu oli liiga suur või jõukohane?		

D3. Kui lihtne või keeruline oli hindamisankeedi küsimustele vastata?

Jooni alla.	Väga keeruline	Pigem keeruline	Nii ja naa	Üsna lihtne	Väga lihtne
Kui ankeedi küsimustele oli keeruline vastata, siis lisa selgitus:					
Millised ankeedi küsimused ja/või juhendi punktid vajaksid lihtsustamist või ümbersõnastamist?					

D4. Kas Sulle on oluline tunda enda hooldatava pärandniidu väärtusi, mis on seotud elurikkuse ja elupaiga seisundiga?

Jooni alla.	Väga oluline	Pigem oluline	Pigem ebaoluline	Ei ole üldse oluline	Ei oska vastata
Soovi korral lisa kommentaar:					

D5. Kas Sinu arvates sobib niitude hooldamise puhul paremini tulemuspõhise või tegevuspõhise toetuse süsteem?

Tulemuspõhine toetus - hooldajale pole ette antud tegevusi ega reegleid pärandniidu hooldamiseks; toetus oleneb hooldustulemusest: mida parem on niidu seisund ja suurem elurikkus, seda suurem on toetus.

Tegevuspõhine toetus - hooldaja saab toetust ettekirjutatud tegevuste täitmise eest; toetuse suurus on enne kindlaks määratud ning see ei olene niidu eripäradest ega elupaiga ja elurikkuse seisundist.

Jooni alla.	Pigem tulemuspõhine toetus	Mõlemad sobivad	Neid tuleb omavahel kombineerida	Pigem etteantud tegevuste/reeglite põhine toetus
Soovi korral lisa kommentaar:				

D6. Kas muudaksid oma hooldataval alal majandamisvõtteid, kui nõuded puuduksid? Kirjelda kuidas ja miks.

D7. Muud kommentaarid

Soovi korral lisa ükskõik milliseid asjasse puutuvaid küsimusi, kommentaare ja ettepanekuid.